

Administrative Law Workshop for Myanmar Educators: Week 5

MARSHA GARRISON
BROOKLYN LAW SCHOOL

Workshop Access, and Materials

- **Recording:** <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailvideo.php?id=45>
- **Materials:** The course textbook (Administrative Law for Myanmar Students, 2023) is available on the following Links. The text will be available in English and the Myanmar language. No other materials are required.
- **Access:**
 - English textbook : <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailbooknew.php?id=423>
 - Burmese textbook : <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailbooknew.php?id=424>

Proportionality Review: *Wednesday* Plus

- Originated in Germany and adopted by ECHR
- Multi-step
 - 1) Is the rule suitable for achieving a legitimate purpose;
 - 2) Is it necessary to achieve that purpose; and
 - 3) Does it impose a burden on individuals that is excessive in relation to the end to be achieved.
- The “margin of appreciation” varies in scope depending on the subject matter of the lawsuit.
 - 1) A wide margin of appreciation generally applies to decisions about economic or social policy
 - 2) A narrow margin applies to widely accepted civil and political rights such as voting, freedom of assembly, and free dom from discrimination based on race or ethnicity.
- “There are underlying regularities that lend support to the claim that proportionality [now] amounts to a master concept of public law.”

Agency Adjudication (Agencies in Judicial Role)

- Decisions about individuals/situations
- Typically focus on past, not future
- Evidence is specific to the situation under review
- Adjudicatory systems are highly variable but tend to be less formal than a courtroom proceeding

Types of Adjudication Systems

- **Four factors**
 - Combined functions agency or separate tribunal?
 - Adversarial or inquisitorial?
 - Closed or open record?
 - Review by a specialized court or court with general jurisdiction?

Five Models (Asimov)

- USA: combined functions, adversarial, closed record, general court
 - EU: combined functions, **inquisitorial**, closed record, general court
 - UK/Aus: **separate tribunal**, adversarial, closed record, general court
 - CH/JA/AR: combined functions, **inquisitorial**, **open record**, gen. court
 - FR/GER: combined functions, **inquisitorial**, closed record, **separate court**
- **Goals of all systems are accuracy and efficiency, but we have little empirical evidence on how well each model achieves these goals. It is thus difficult to make comparisons**

Rule of Law Requirements for Agency Decision Making

- Sources vary, but virtually all advanced democracies now require:
 - **Impartial decision maker**
 - **Notice**
 - **Timeliness**
 - **Fairness**
 - **A decision in which the reasons for the decision are specified.**
- **Guarantees vary; some are quite specific:**

Example: Article 41 of the European Union Convention

 - 1. Every person has the right to have his or her affairs handled impartially, fairly and within a reasonable time by the institutions, bodies, offices and agencies of the Union.
 - 2. This right includes:
 - (a) the right of every person to be heard, before any individual measure which would affect him or her adversely is taken;
 - (b) the right of every person to have access to his or her file, while respecting the legitimate interests of confidentiality and of professional and business secrecy;
 - (c) the obligation of the administration to give reasons for its decisions
- **Some – like the natural justice principle – are vague**
 - Derived from natural law: include right to unbiased decision maker and a right to be heard
 - *Ridge v. Baldwin (1964)* – natural justice principle applies even when statute confers broad discretion; includes a right to a statement of reasons for the decision
 - Supreme Court of Burma recognized natural justice principle (*U Pit, U Phu Nyunt, Daw Nein*), but no later cases?

Proportionality Review: What Counts?

CA (Baker) duty of fairness	UK (Osborn)	USA (Matthews)
the nature of the decision and the process followed	rule of law	
the nature & terms of the agency's statutory authority	cost	government's interest (includes cost and time)
the importance of the decision to the individual(s) affected		nature of private interest affected
the legitimate expectations of the person challenging the decision;	avoidance of sense of injustice	
the choices of procedure made by the agency		
decision maker must be impartial	(impartiality assumed)	(impartiality assumed)
	accuracy	risk of error and value of additional procedures in reducing errors

Using the Factors to Make Legal Arguments

- A. G, the mother of two children, ages three and one, is receiving public child benefits available only to families with no other income. G, age nineteen, has never held a job. She dropped out of school after suffering severe injuries in an automobile accident. She continues to experience uncontrolled pain and suffers from post-traumatic stress disorder.
- B. Recently, G received a notice that “we have received evidence that you have unreported income.” The notice invited G to “schedule an in-person interview to discuss your case.” G scheduled an interview, at which she learned that her neighbor had sent a letter to Agency reporting that, for several months strangers regularly went in and out of G’s apartment and alleging that G was illegally renting a room. G told the interviewer that a cousin had recently stayed with her but had not paid rent.
- Agency regulations require that, before an individual’s public-assistance benefits are terminated, the “caseworker who has doubts about the recipient’s continued eligibility must first discuss them with the recipient. If the caseworker concludes that the recipient is no longer eligible, he/she should recommend termination to a unit supervisor. If the supervisor agrees, he/she will send the recipient a letter stating the reasons for proposing to terminate aid and notifying him that, within seven days, he may request that a higher official review the record, and may support the request with a written statement, prepared personally or with the aid of an attorney or other person. If the reviewing official affirms the determination of ineligibility, aid is stopped immediately and the recipient is informed by letter of the reasons for the action.
- Two weeks after her interview, G received a letter indicating that “your child benefits will be terminated based on evidence that you have unreported rental income.” The notice also invited G to “request a review of your case and submit a written statement describing facts you believe are relevant. You may obtain help from an attorney or other person in preparing this statement.” G’s cousin wrote a brief statement that said “I am G’s cousin, and I stayed at her apartment because I didn’t have any other place to stay. I didn’t pay her.” G sent the cousin’s letter and her own statement reiterating that she was not receiving rent.
- One month later, G received a notice that her benefits would stop immediately based on “illegal income in the form of rent.” G was notified that she could request a “fair hearing” before an Agency hearing officer at which she could testify in person, call witnesses, and present other evidence to contest Agency’s decision. She did so. That was one month ago and she has not yet received a hearing date.

Under *Mathews*: Gov't interest, affected individual interest, accuracy

Arguments for the Plaintiff

- What additional procedure was necessary?
- Why do the three factors demand this procedure?

Arguments for the Defendant Gov't

Using Proportionality: Your jurisdiction has adopted the UN Convention on Disability and Incorporated It into Its Domestic Law

Arguments for the Plaintiffs

- Article 8 requires signatories to “[e]nsure that private entities that offer facilities and services which are open or provided to the public take into account all aspects of accessibility for persons with disabilities . . . and [p]rovide in buildings and other facilities open to the public signage in Braille and in easy to read and understand forms.”

Arguments for the Defendant Gov’t

Justiciability=When an Agency Decision Is Reviewable by a Court

- **Who** can challenge an agency action = Standing
- **When** can an agency action be challenged? **Is it too late = mootness**
- **When** can an agency action be challenged? **Is it too soon? = exhaustion of administrative remedies**

The case of Citizen

- Citizen, a law student, has read a report finding that her country's judicial system is riddled with corruption.
- “every actor involved in the judicial process, including judges, defence lawyers, clerks and police officers” participate in a culture of “unofficial fees.” Justice Base, Monitoring in Myanmar: An Analysis of Myanmar's Compliance with Fair Trial Standards (2018).
- Citizen does not want to practice law in such a system
- Can Citizen challenge the Attorney General's failure to ensure that court personnel do not solicit or accept bribes?

Approaches to Standing

Conservative

- Plaintiff must have suffered an injury traceable to challenged action
- USA (Constitution Article 3 confers jurisdiction over “cases” and “controversies” only)
- Germany and Singapore also require a concrete injury as a precondition to a challenge

Liberal

- Some countries, just about anyone can challenge an agency decision that affects the **public interest**
 - But many of the countries with no obvious limits have weak judiciaries (Venezuela!)
- Some countries allow private prosecution (U.K., Singapore, Australia, Myanmar!)

Limits on liberal standing rules and private prosecution

- India: Court will likely appoint a lawyer as amicus curiae to manage case
- U.K.: Remedy affects standing rules, and a complaint seeking damages requires injury in fact
- Different rules may apply to individuals and CSOs
- Statutes may limit (or broaden) standing requirements relevant to certain types of agency actions or particular agencies

• U.K. public prosecution

- Crown Prosecution Service (CPS) may take over any private prosecution and may discontinue proceedings if it does not believe there is a realistic prospect of conviction (though not just because the CPS would not have brought the case itself)
- Cases are often very difficult to win (judges and juries may assume that the case is weak if the public prosecutor declined to prosecute)

Courts often have discretion when there is no injury in fact

- Canada: Three factors:

- (i) whether the case raises a serious justiciable issue;
- (ii) whether the party bringing the action has a genuine interest in the matter; and
- (iii) whether the proposed suit is a reasonable and effective means of bringing the case to court.
- Courts must also consider the purposes that justify granting standing in their analyses, that is, giving effect to the principle of legality and ensuring access to justice. The goal in every case is to strike a meaningful balance between the purposes that favour granting standing and those that favour limiting it.
- *British Columbia (Attorney General) v. Council of Canadians with Disabilities*, 2022 SCC 27.

- UK: Five factors

-
- The importance of vindicating the rule of law.
- The importance of the issue raised.
- The likely absence of any responsible challenger.
- The nature of the breach of duty against which relief is sought.
- The role of the applicants in giving advice, guidance and assistance with regards to the subject matter of the dispute.

The Case of Citizen

- Where does Citizen NOT have standing?
- Where might Citizen have standing?
- What arguments might Citizen make in Canada? The U.K.?
- What other plaintiffs should plaintiff seek?

Are Liberal Standing Rules Good or Bad?

Pro

- Increases likelihood that a court will review rule-of-law violations
- May help to build support for CSOs
- May help to create sense of democratic participation and empowerment

Con

- May impact separation of powers (but doesn't seem like a very strong argument)
- Private parties who sue may not bring effective lawsuit and produce a bad decision that will bind future plaintiffs
- Judicial resources may be overwhelmed by multiple challenges

Mootness: When May a Lawsuit Be Brought?

- Doctrine arises from traditional reluctance of courts to give an advisory opinion
- In the absence of an actual harm, a decision seems advisory
- Mootness problem may be avoidable when the plaintiff seeks damages for a past injury

Ganley [Ireland, 2021]

- *Challenge to Covid rule that prevented the plaintiff from attending religious services*
- *But by the time the court got the case, the rule in question was about to expire*
- *Must the case be dismissed as moot? Court should consider:*
 - (a) the continuing existence of any aspect of an adversarial relationship, which if found to exist may be sufficient, depending on its significance, for the case to retain its essential characteristic of a legal dispute;
 - (b) the form of the proceedings, the nature of the dispute, the importance of the point and frequency of its occurrence and the particular jurisdiction invoked;
 - (c) the type of relief claimed and the discretionary nature (if any) of its granting, for example, certiorari;
 - (d) the opportunity for further review of the issue(s) in actual cases;
 - (e) the character or status of the parties to the litigation and in particular whether such be public or private: if the former, or if exercising powers typically of the former, how and in what way any decision might impact on their functions or responsibilities;
 - (f) the potential benefit and utility of such decision and the application and scope of its remit, in both public and private law;
 - (g) the impact on judicial policy and on the future direction of such policy;
 - (h) the general importance to justice and the administration of justice of any such decision, including its value to legal certainty as measured against the social cost of the status quo;
 - (i) the resource costs involved in determining such issue, as judged against the likely return on that expenditure if applied elsewhere; and (j) the overall appropriateness of a court decision given its role in the legal and, specifically, in the constitutional framework.”

What did the *Conlan* court decide?

- In the instant case, the legality, or otherwise, of any future regulations is going to depend on whether the restrictions imposed are proportionate to the danger being faced.
- Finding that the now rescinded restrictions were disproportionate would be of little value in considering the legality of similar restrictions that could be introduced in the future to deal with a different threat
- *If the agency decision in question is repetitive, arising in lots of similar cases, court is unlikely to find that the case is moot.*
- *This is particularly true when the impact on individual rights is sufficiently brief that the impact is over by the time the individual can get to court*

Is the case moot?

- Under Emergency Prison Agency Rule 3, all prison visits were suspended during the COVID emergency. Prisoner A was unable to receive visitors, including his lawyer, for one year.
- Under *Ganley*, what arguments are available to each party on mootness? Ono balance, should a court find that Prisoner A's case is moot?
- Following a visit with his brother, who brought him a copy of the Justice Base report that led Citizen to consider suing the Attorney General, Prisoner B was denied all visits, including visits with his lawyer, for one year. The basis for this denial was Prison Rule 56, which specifies that "A prison director may, in his discretion, deny visits to any prisoner who has received contraband from a visitor." Prison Rule 56 does not define the term "contraband." Prisoner B is now allowed to receive visitors.
- Under *Ganley*, what arguments are available to each party on mootness? Ono balance, should a court find that Prisoner A's case is moot?

Defendant has challenged the practice of paying "tea money" to court clerks in exchange for favors such as speeding or delaying a trial, obtaining access to evidence in the file, and making an accurate record of judicial hearings. Defendant paid a bribe, and his case was dismissed on a technicality. But Defendant is furious about paying the bribe. Under *Ganley*, what arguments are available to each party on mootness? Ono balance, should a court find that Defendant's case is moot?

Exhaustion of Administrative Remedies

- You have to go to the agency first!
- Like the requirement that a plaintiff appeal to a lower court before going to the highest court
- Serves efficiency goals
- BUT there are exceptions
 - Agency procedure must provide an effective (i.e., commensurate with loss) remedy
 - Appeal to agency must not be futile

Is Exhaustion Required ?

-
- Under Emergency Prison Agency Rule 3, all prison visits were suspended during the COVID emergency. Prisoner A has been told that he cannot receive visitors, including his lawyer, during the emergency. The prison has no alternative method (telephone, internet) of enabling prisoners to verbally communicate with individuals outside the prison, and all mail is read and censored.
 - The prison has an “Appeal Procedure” that prisoners may use to challenge a decision like suspending visits. (An Appeals Officer, who is not the individual who made the decision, hears all such appeals.)
 - Must Prisoner A file a complaint and receive a response before he may file a lawsuit challenging the rule?
 - Following a visit with his brother, who brought him a copy of the Justice Base report that led Citizen to consider suing the Attorney General, Prisoner B was denied all visits, including visits with his lawyer, for one year.
 - The basis for this denial was Prison Rule 56, which specifies that “A prison director may, in his discretion, deny visits to any prisoner who has received contraband from a visitor.” The same Appeal Procedure is available to Prisoner B.
 - Must he file a complaint and receive a response before he may file a lawsuit challenging the rule?

- Defendant wants to challenge the practice of paying “tea money” to court clerks in exchange for favors such as speeding or delaying a trial, obtaining access to evidence in the file, and making an accurate record of judicial hearings. Defendant paid a bribe, and his case was dismissed on a technicality. But Defendant is furious about paying the bribe.
- The national Attorney General’s office has a procedure filing a complaint against “an employee of the courts who has abused his or her authority.” All such complaints go to the Personnel Director of the office, who is empowered to “suspend or dismiss” an employee who has abused his or her authority.” The Personnel Director has no staff members who investigate complaints, and neither the Director nor the Attorney General provides any public information about the number or disposition of complaints made by the public.
- Defendant believes that very few individuals file complaints because they view the process as useless. Must Defendant file a complaint before he files a lawsuit challenging the lack of an investigatory process?

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးမှူးများအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ရက်သတ္တပတ် ၅

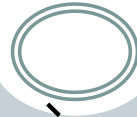
MARSHA GARRISON
BROOKLYN ဥပဒေကျောင်း

သတိထားပါ!

- သင်တန်းအတွက် စာရင်းသွင်းသည့်အခါ ကုဒ်အမည်ကို အသုံးပြုပါ။
- အစည်းအဝေးများအတွင်း သင့်ဗီဒီယိုကို သင်မမှတ်မီနိုင်စေရန် ပိတ်ထားပါ။
- Signal မှတစ်ဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။
- ပါ။ ထို့နောက် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ သို့မဟုတ် သင်၏ပါဝင်မှုကို မခွဲခြားနိုင်သော နည်းလမ်းဖြင့် သိမ်းဆည်းပါ။ စာသားကို ပရင့်ထုတ်လိုပေမည်။ ၎င်းကို အခြားအမည်ဖြင့် သိမ်းဆည်းလိုပေမည်။
- မေးခွန်းများမေးခြင်း သို့မဟုတ် Zoom ချိတ်တွင်ပါဝင်သည့်အခါ ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သောအချက်အလက်များကို မ ဖော်ပြပါ နှင့်
- အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများကို မတင်မီ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် မတော်တဆထုတ်ဖော်ပြသပြီး အသံများကို ပြောင်းလဲပစ်မည့် ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သော အချက်အလက်များကို ဖျက်ပစ်ရန် ကြိုးစားပါမည်။

အချိုးအစားပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း- ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ Plus

- ဂျာမနီတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး E C H R မှ မွေးစားခဲ့သည်။
- အဆင့်ပေါင်းများစွာ
 - 1) တရားဝင်ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုအောင်မြင်ရန် စည်းကမ်းသည် သင့်လျော်ပါသလား။
 - 2) ထိုရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ရန် လိုအပ်ပါသလား။ နှင့်
 - ၃) အောင်မြင်ရမည့်အဆုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလွန်အကျွံ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေပါသလား။
- "ကျေးဇူးတင်လေးမြတ်ခြင်း၏အနားသတ်" သည် တရားစွဲဆိုမှု၏အကြောင်းအရာအပေါ် မူတည်၍ နယ်ပယ်ကွဲပြားသည်။
 - 1) လေးမြတ်ခြင်း၏ကျယ်ပြန့်သောအနားသတ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် စီးပွားရေး သို့မဟုတ် လူမှုရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည်။
 - 2) ကျဉ်းမြောင်းသော အနားသတ်သည် မဲပေးခြင်း၊ လွှတ်လပ်စွာ စုဝေးခွင့်နှင့် လူမျိုး သို့မဟုတ် လူမျိုးစုအပေါ် အခြေခံ၍ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမှ လွတ်ကင်း ခြင်း စသည့် ကျယ်ပြန့်စွာ လက်ခံထားသော နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။
- " အချိုးညီမှု [ယခု] သည် ပြည်သူ့ဥပဒေ၏ ပင်မသဘောတရားတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အဆိုကို ပံ့ပိုးပေးသည့် အရင်းခံပုံမှန်ပုံမှန်များရှိပါသည်။"

တရားစီရင်ရေးအေဂျင်စီ (တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍတွင် အေဂျင်စီများ)

- လူတစ်ဦးချင်း/အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ
- အများအားဖြင့် အတိတ်ကိုမဟုတ်ဘဲ အ
- သုံးသပ်ချက်တွင် အထောက်အထားများ
- တရားစီရင်ရေးစနစ်များသည် အလွန်ပြေ
- တရားစီရင်မှုထက် နည်းပါးနေတတ်သည်

သည်။
တွင်

တရားစီရင်ရေးစနစ် အမျိုးအစားများ

- အချက်လေးချက်

- ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ချက်အေဂျင်စီ သို့မဟုတ် သီးခြားခုံရုံး?
- ရန်ဘက်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း
- မှတ်တမ်းပတ်ထားသည့် သို့မဟုတ် ဖွင့်မလား။
- အထူးပြုတရားရုံး သို့မဟုတ် အထွေထွေတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက ပြန်လည်သုံးသပ်ပါသလား။

မော်ဒယ်ငါးခု (Asimov)

- ယူအက်စ်- ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ရန်ဘက်ပြုမှု၊ အပိတ်မှတ်တမ်း၊ အထွေထွေတရားရုံး
- အီးယူ- ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်မှုများ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး၊ အပိတ်မှတ်တမ်း၊ အထွေထွေတရားရုံး
- U K /A u s - သီးခြားခုံရုံး၊ ရန်ဘက်ပြုသူ၊ အပိတ်မှတ်တမ်း၊ အထွေထွေတရားရုံး
- C H /J A /A R - ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း၊ ဖွင့်ထားသော မှတ်တမ်း၊ I g e n တရားရုံး
- F R /G E R - ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း၊ အပိတ်မှတ်တမ်း၊ သီးခြားတရားရုံး
- စနစ်အားလုံး၏ ပန်းတိုင်များသည် တိကျမနှင့် ထိရောက်မှုရှိသည်၊ သို့သော် မော်ဒယ်တစ်ခုစီသည် ဤပန်းတိုင်များကို မည်မျှအောင်မြင်ကြောင်း သက်သေပြချက်အနည်းငယ်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် နှိုင်းယှဉ်ရန် ခက်ခဲသည်။

အေဂျင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းအတွက် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လိုအပ်ချက်များ

- အရင်းအမြစ်များ ကွဲပြားသော်လည်း ယခုအခါ ခေတ်မီသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအားလုံးနီးပါး လိုအပ်သည်။
- ဘက်မလိုက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ချသူ
- အသိပေးစာ
- အချိန်မီ
- တရားမျှတမှု
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။
- အာမခံချက်များကွဲပြား; အချို့သည် အလွန်တကျသည်- ဥပမာ- ဥရောပသမဂ္ဂကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ် ၄၁
- ၁။ လူတိုင်းသည် ပြည်ထောင်စု၏ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ ရုံးများနှင့် အေဂျင်စီများမှ ဘက်မလိုက်၊
2 . ကျိအခွင့်အရေးတွင် ပါဝင်သည်-
(က) လူတိုင်းချင်းစီ၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဆုံးရှုံးစွာ ထိခိုက်စေမည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုမျှ မလုပ်ဆောင်မီ၊
(ခ) လျှို့ဝှက်မှုနှင့် လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ လျှို့ဝှက်ချက်၏တရားဝင်အကျိုးစီးပွားများကို လေးစားလိုက်နာစဉ်တွင် လူတိုင်း၏ဖိုင်ကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုခွင့်၊
(ဂ) အပျံ့ပြန့်ရေးအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် အကြောင်းပြချက်ပေးရန် တာဝန်
- အချို့သော- သဘာဝတရားမျှတမှု နိယာမကဲ့သို့- အချို့မှာ မရေရာ
 - သဘာဝဥပဒေမှ ဆင်းသက်လာသည်- ဘက်မလိုက်ဘဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပိုင်ခွင့်နှင့် ကြားနာခွင့်တို့ ပါဝင်သည်။
 - *Ridge v. Baldwin* (1964) – သဘာဝတရားမျှတမှု နိယာမသည် ကျယ်ပြန့်သော ဆုံးဖြတ်ခွင့်ကို ပြဌာန်းပေးသည့်တိုင် ကျင့်သုံးပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် အကြောင်းပြချက်များ ဖော်ပြပိုင်ခွင့် ပါဝင်သည်။
 - မြန်မာနိုင်ငံ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် သဘာဝတရားမျှတမှုဆိုင်ရာ နိယာမ (ဦးပစ်၊ ဦးပုညနှင့် ဒေါ်နေဝင်း) တို့ကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အမှုတွဲ မရှိခဲ့ပေ ။

အချိုးအစားပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း- အဘယ်အရေအတွက်များ။

C A (Baker) တရားမျှတမှု တာဝန်	ယူကေ (Osborn)	ယူအက်စ်အေ (မသဲ)
ဆုံးဖြတ်ချက်၏ သဘောသဘာဝနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို လိုက်နာသည်။	တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး	
အေဂျင်စီ၏ ပြဌာန်းခွင့်အာဏာ၏ သဘောသဘာဝနှင့် စည်းကမ်းချက်များ	ကုန်ကျစရိတ်	အစိုးရ၏ အကျိုးစီးပွား (ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အချိန် အပါအဝင်)
ထိခိုက်နှစ်နာသူ(များ) အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်၏ အရေးပါမှု		ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်တယ်။
ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုစိန်ခေါ်သူ၏တရားဝင် မျှော်လင့်ချက်များ၊	မတရားမှုကို ရှောင်ရှားခြင်း။	
အေဂျင်စီမှပြုလုပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ရွေးချယ်မှုများ		
ဆုံးဖြတ်ချက်ချသူသည် သမာသမတ်ရှိရမည်။	(သမာသမတ်ကျသည်ဟု ယူဆသည်)	(သမာသမတ်ကျသည်ဟု ယူဆသည်)
	တိကျမှု	အမှားများ၏အန္တရာယ်နှင့် အမှားအယွင်းများကို လျော့ချရာတွင် ထပ်လောင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏တန်ဖိုး

တရားရေးဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုများပြုလုပ်ရန် အကြောင်းရင်းများကို အသုံးပြုခြင်း။

- A. အသက်သုံးနှစ်နှင့် တစ်နှစ်ရှိ ကလေးနှစ်ဦးမိခင် G သည် အခြားဝင်ငွေမရှိသော မိသားစုများအတွက်သာ ရရှိနိုင်သော ပြည်သူ့ ကလေးခံစားခွင့်များကို ရရှိနေသည်။ အသက် ဆယ်ကိုးနှစ် အရွယ် G သည် မည်သည့်အခါမှ အလုပ်မလုပ်ဖူးပါ။ မော်တော်ယာဉ်တိုက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာရခဲ့ပြီး ကျောင်းမှထွက်ခဲ့ရသည်။ သူမသည် ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ နာကျင်မှုကို ဆက်လက်ခံစားရပြီး စိတ်ဒဏ်ရာလွန်စိတ်ဖိစီးမှုရောဂါကို ခံစားနေရသည်။
- B. မကြာသေးမီက G သည် "သင့်တွင် အစီရင်ခံစာထားသော ဝင်ငွေရှိကြောင်း အထောက်အထားများ ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံရရှိထားသည်" သင့်အမှုကို ဆွေးနွေးရန် လက်ဝယ်တိုင်အင်တာဗျူးရန် အချိန်ဇယားဆွဲရန် G ကို အကြောင်းကြားစာတွင် ဖိတ်ကြားထားသည်။ G သည် ၎င်း၏အိမ်နီးနားချင်းမှ အေဂျင်စီထံ စာတစ်စောင်ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း အင်တာဗျူးတစ်ခုပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ထားပြီး လအတော်ကြာ သူစိမ်းများသည် G ၏တိုက်ခန်းသို့ ပုံမှန်ဝင်ထွက်ကာ G သည် အခန်းတစ်ခန်းကိုတရားမဝင်ဥားနေသည်ဟု စွပ်စွဲကာ အင်တာဗျူးတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဝမ်းကွဲဝမ်းကွဲတစ်ဦးသည် မကြာသေးမီက သူမနှင့်အတူနေခဲ့သော်လည်း အိမ်လခမပေးခဲ့ကြောင်း G က အင်တာဗျူးသူအား ပြောပြသည်။
- အေဂျင်စီစည်းမျဉ်းများသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ပြည်သူ့အကူအညီအကျိုးခံစားခွင့်များကို မရပ်စဲမီတွင် “ လက်ခံသူ၏ဆက်လက်အရည်အချင်းပြည့်မီမှုနှင့်ပတ်သက်၍ သံသယရှိသည့် အမှုတွဲလုပ်သားသည် ၎င်းတို့အား လက်ခံသူနှင့် ဦးစွာဆွေးနွေးရမည်ဖြစ်သည်။ လက်ခံသူသည် အရည်အချင်းမပြည့်မီတော့ကြောင်း အမှုတွဲအလုပ်ရှင်က ကောက်ချက်ချပါက၊ သူ/သူမသည် ယူနစ်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအား အလုပ်မှရပ်စဲရန် အကြံပြုသင့်သည်။ ကြီးကြပ်ရေးမှူးက သဘောတူပါက လက်ခံသူထံ စာတစ်စောင်ပေးပို့ပြီး ခုနစ်ရက်အတွင်း အထက်အရာရှိတစ်ဦးက မှတ်တမ်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် တောင်းဆိုနိုင်ပြီး အဆိုပါတောင်းဆိုချက်ကို စာဖြင့် ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာပေးပို့မည်ဖြစ်သည်။ ကြေငြာချက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သို့မဟုတ် ရှေ့နေ သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦး၏အကူအညီဖြင့် ပြင်ဆင်သည်။ အရည်အချင်းမပြည့်မီမှုဆိုင်ရာ အဆုံးအဖြတ်ကို စီစစ်သုံးသပ်ရေးအရာရှိက အတည်ပြုပါက အကူအညီများကို ချက်ချင်းရပ်လိုက်ပြီး လက်ခံသူကို အရေးယူရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို စာဖြင့်အကြောင်းကြားပါသည်။
- သူမ၏အင်တာဗျူးပြီးနောက် နှစ်ပတ်အကြာတွင် G သည် "သင့်ကလေးအား အစီရင်ခံစာထားသော ငှားရမ်းခဝင်ငွေရှိသည်ဟူသော အထောက်အထားများအပေါ် အခြေခံ၍ သင့်ကလေးအကျိုးခံစားခွင့်များကို ရပ်စဲလိုက်မည်" ဟု သွန်ပြိုသော စာတစ်စောင်ကို လက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါသတိပေးချက်သည် "သင့်အမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် တောင်းဆိုပြီး သင့်နှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု ယုံကြည်သည့်အချက်များအကြောင်း ဖော်ပြသည့် စာဖြင့်ထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင်ကို တင်ပြရန် G ကို ဖိတ်ခေါ်ထားသည်။ ဤထုတ်ပြန်ချက်ကို ပြင်ဆင်ရာတွင် ရှေ့နေ သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦးထံမှ အကူအညီ ရယူနိုင်ပါသည်။" G ၏ဝမ်းကွဲညီဖြစ်သူက “ကျွန်တော်က G ရဲ့ဝမ်းကွဲဝမ်းကွဲဖြစ်ပြီး တခြားနေစရာနေရာမရှိတာကြောင့် သူတိုက်ခန်းမှာနေခဲ့တယ်။ ငါ့သူမကို မပေးခဲ့ဘူး” G သည် ဝမ်းကွဲ၏စာနှင့် အိမ်လခမရကြောင်း ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင်ထုတ်ပြန်ချက်ကို ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။
- တစ်လအကြာတွင် G သည် "ငှားရမ်းမှုပုံစံတရားမဝင်ဝင်ငွေ" ကိုအခြေခံ၍ ၎င်း၏အကျိုးခံစားခွင့်များကို ချက်ချင်းရပ်တန့်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးချက်တစ်ခုရရှိခဲ့သည်။ သူမသည် လက်ဝယ်တိုင်ထွက်ဆိုနိုင်သည်။ သက်သေများကိုခေါ်ကာ အေဂျင်စီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် အခြားအထောက်အထားများတင်ပြနိုင်သည့် အေဂျင်စီကြားနာရေးအရာရှိတစ်ဦးရှေ့တွင် သူမသည် "တရားမျှတသောကြားနာမှု" ကို တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်း G မှ အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ သူမဒီလိုလုပ်ခဲ့တယ်။ ၎င်းသည် လွန်ခဲ့သော တစ်လခန့်ကဖြစ်ပြီး သူမသည် ကြားနာမည့်ရက်ကို မရရှိသေးပေ။

အောက်တွင် - အစိုးရအကျိုးစီးပွား၊ တစ်ဦးချင်းအကျိုးစီးပွား၊ တိကျမှုကို
ထိခိုက်စေသည်။

တရားလိုအတွက် ငြင်းဆိုချက်များ

တရားခံအစိုးရအတွက် အကြောင်းပြချက်
များ

- နောက်ထပ် ဘယ်လို
လုပ်ငန်းစဉ်တွေ လိုအပ်လဲ။
- အချက်သုံးချက်က ဘာကြောင့်
ဒီလုပ်ငန်းစဉ်ကို တောင်းဆိုတာလဲ။

အချိုးအစားကိုအသုံးပြုခြင်း- သင့်တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်သည် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ
ကုလသမဂ္ဂကွန်ဗင်းရှင်းကို လက်ခံခဲ့ပြီး ၎င်းကို ၎င်း၏ပြည်တွင်းဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။

တရားလိုများအတွက် အကြောင်းပြချက်များ

တရားခံအစိုးရအတွက် အကြောင်းပြချက်များ

- အပိုဒ် ၈ တွင် “[e] အများပြည်သူအား ဖွင့်လှစ်ထားသော သို့မဟုတ် ပံ့ပိုးပေးသည့် အဆောက်အအုံများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပေးဆောင်သည့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများသည် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဝင်ရောက်နိုင်မှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအားလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လက်မှတ်ရေးထိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ။ . . [p] မျက်မမြင် စာတန်းတွင် အများသူငှာဖွင့်ထားသော အဆောက်အအုံများနှင့် အခြားအဆောက်အအုံများတွင် လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီး နားလည်ရလွယ်ကူသောပုံစံများဖြင့် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။”

Justiciability=အေဂျင်စီတစ်ခု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံးတစ်ခုက ပြန်လည်သုံးသပ်သည့်အခါ

- အေဂျင်စီတစ်ခုအား စိန်ခေါ်နိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက် = ရပ်တည်ခြင်း ။
- မည်သည့်အချိန်တွင် စိန်ခေါ်နိုင်သနည်း။ နောက်ကျနေပြီလား။
- မည်သည့်အချိန်တွင် စိန်ခေါ်နိုင်သနည်း။ မြန်လွန်းသလား။ = အုပ်ချုပ်ရေး ကုစားမှု ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း။

နိုင်ငံသားကိစ္စ

- နိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဥပဒေကျောင်းသားတစ်ဦးသည် ၎င်း၏နိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေးစနစ်တွင် အကျင့်ပျက်ခြစားမှု ပပျောက်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသည့် အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြားခဲ့သည်။
- စာရေး များနှင့် ရဲအရာရှိများ အပါအဝင် တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်သူတိုင်း ” “တရားမဝင်အခကြေးငွေ” ယဉ်ကျေးမှုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ Justice Base, Monitoring in Myanmar- မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားမျှတသော တရားစီရင်ရေးစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုအား လေ့လာခြင်း (2018)။
- နိုင်ငံသားတိုင်းက ဒီလိုစနစ်မျိုးမှာ ဥပဒေမကျင့်သုံးချင်ဘူး။
- တရားရုံးဝန်ထမ်းများသည် လာဘ်မတောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ် လက်မခံကြောင်း သေချာစေရန် ရှေ့နေချုပ်၏ ပျက်ကွက်မှုကို နိုင်ငံသားများက စိန်ခေါ်နိုင်ပါသလား။

ရပ်တည်ရန် ချဉ်းကပ်မှုများ

ရှေးရိုးဆန်တယ်။

- တရားလိုသည် စိန်ခေါ်သည့် လုပ်ရပ်အတွက် ခြေရာခံနိုင်သော ဒဏ်ရာတစ်ခု ခံစားခဲ့ရသည်။
- USA (အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ 3 သည် “အမှုတွဲများ” နှင့် “အငြင်းပွားမှုများ” တို့ကိုသာ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းသည်)
- ဂျာမနီနှင့် စင်ကာပူတို့ကလည်း စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအတွက် ခိုင်မာသော ဒဏ်ရာတစ်ခု လိုအပ်ပါသည်။

လစ်ဘရယ်

- အများသူငှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော အေဂျင်စီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မည်သူ့မဆို စိန်ခေါ်နိုင်သည်။
 - သို့သော် ကန့်သတ်ချက်မရှိသော နိုင်ငံအများအပြားတွင် အားနည်းသော တရားစီရင်ရေးများ (ဗင်နီဇွဲလား)၊
- အချို့နိုင်ငံများတွင် ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုခြင်းကို ခွင့်ပြုသည် (ဗြိတိန်၊ စင်ကာပူ၊ သြစတြေးလျ၊ မြန်မာ)။

လစာရယရပွဲတညမှုစည်းမျဉ်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုမှုများကို ကန့်သတ်ထားသည်။

- အိန္ဒိယ- တရားရုံးသည် အမှုအားစီမံခန့်ခွဲရန် ရှေ့နေတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်တမ်းကူးရယူကာ ခန့်အပ်ဖွယ်ရှိသည်။
- ယူကေ- ကုစားမှုသည် ရပ်တည်မှုစည်းမျဉ်းများအပေါ် သွက်ရောက်မှုရှိပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ရာဖွေသည့် တိုင်ကြားချက်တစ်ခုသည် အမှန်တကယ်တွင် ဒဏ်ရာရှိရန် လိုအပ်သည်။
- လူတစ်ဦးချင်းနှင့် C S O များအတွက် မတူညီသောစည်းမျဉ်းများ သက်ရောက်နိုင်သည်။
- ဥပဒေများသည် အချို့သောအေဂျင်စီများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားများ သို့မဟုတ် သုံးခြားအေဂျင်စီများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ရပွဲတည်မှုလိုအပ်ချက်များကို ကန့်သတ်နိုင်သည် (သို့မဟုတ်) ကျယ်ပြန့်စေနိုင်သည်။

- ယူကေပြည်သူတွေကို တရားစွဲမယ်။
- Crown Prosecution Service (CPS) သည် မည်သည့်ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုမှုကိုမဆို လွှဲပြောင်းယူနိုင်ပြီး လက်တွေ့ကျသော ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရမည့်အလားအလာရှိနေသည်ဟု မယုံကြည်ပါက (CPS သည် အမှုဆောင်ခံခြင်းကြောင့်မတုတ်သော်လည်း)
- အမှုတွဲများသည် မကြာခဏအနိုင်ရရန် အလွန်ခက်ခဲသည် (အစိုးရရှေ့နေက တရားစွဲဆိုရန် ငြင်းဆိုပါက အမှုသည် အားနည်းသည်ဟု တရားသူကြီးများနှင့် တရားသူကြီးချားက ယူဆနိုင်သည်)

အမှန်တကယ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု မရှိသည့်အခါ တရားရုံးများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလေ့ရှိသည်။

- ကနေဒါ- ထူးထူးခြားခြားအချက်များ -
- (စျ) အမှုသည် ကြီးလေးသောတရားမျှတမှုရှိသော ပြဿနာတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်စေခြင်း၊
- (၂) အရေးယူဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့သည် အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်တကယ်စိတ်ဝင်စားမှုရှိမရှိ၊ နှင့်
- (၃) အဆိုတင်သွင်းသည့်တရားစွဲဆိုမှုသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ပြီး ထိရောက်သောနည်းလမ်းဖြစ်မဖြစ်၊
- တရားရုံးများသည် ၎င်းတို့၏ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် ရပ်တည်ခွင့်ကို တရားမျှတသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တရားဥပဒေ၏ နိယာမကို အကျိုးသက်ရောက်စေပြီး တရားမျှတမှု ရရှိစေရေးတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။ ကိစ္စတိုင်းတွင် ရည်မှန်းချက်သည် ရပ်တည်ခွင့်ကို နှစ်သက်သော ရည်ရွယ်ချက်များ နှင့် ၎င်းကို ကန့်သတ်ခြင်းကို နှစ်သက်သော သူများအကြား အဓိပ္ပာယ်ရှိသော ဟန်ချက်ညီစေရန် ဖြစ်သည်။
- ဗြိတိသျှကိုလံဘီယာ (ရှေ့နေချုပ်) v. ကနေဒါနိုင်ငံသားများ မသန်စွမ်းသူများကောင်စီ ၊ 2022 SCC 27။

- UK- အချက်ငါးချက်
- တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဖော်ထုတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။
- အရေးပါမှု ပေါ်ပေါက်လာသည်။
- တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု မရှိခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။
- တာဝန် ဖောက်ဖျက်မှု၏ သဘောသဘာဝမှာ သက်သာခွင့်ကို ရှာသည်။
- အငြင်းပွားမှု၏အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံဉာဏ်များ၊ လမ်းညွှန်မှုနှင့် အကူအညီများပေးရန် လျှောက်ထားသူများ၏ အခန်းကဏ္ဍ။

နိုင်ငံသားကိစ္စ

- နိုင်ငံသားဆိုတာ ဘယ်မှာရပ်တည်နေသလဲ။
- နိုင်ငံသားဘယ်မှာရပ်တည်နိုင်မလဲ။
- ကနေဒါမှာ Citizen က ဘယ်လို ငြင်းခုံမှုတွေ ပြုလုပ်နိုင်မလဲ။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ?
- တခြားတရားခံတွေကရော ဘယ်လိုတရားစွဲဆိုရမလဲ။

လစာရယရပတညှူ စည်းမျဉ်းများသည် ကောင်းသလား၊ ဆိုးသလား။

လိုလားသူ

- တရားရုံးတစ်ခုသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ချိုးဖောက်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဖြစ်နိုင်ခြေကို တိုးမြှင့်စေသည်။
- CSO များအတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု တည်ဆောက်ရန် ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။
- ဒီမိုကရက်တစ်တွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်တယ်။

အဲကွန်း

- အာဏာခွဲထွက်ခြင်းအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည် (သို့သော် အလွန်ပြင်းထန်သော ငြင်းခုံပုံမပေါ်)
- တရားစွဲသည့်ပုဂ္ဂလိကပါတီများသည် ထိရောက်သောတရားစွဲဆိုမှုကို မဆောင်ကြဉ်းနိုင်ဘဲ အနာဂတ်တရားခံများကို ချုပ်နှောင်မည့် ဆိုးရွားသောဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။
- တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များသည် စိန်ခေါ်မှုများစွာဖြင့် လွှမ်းခြုံနိုင်သည်။

Mootness- ဘယ်အချိန်မှာ တရားစွဲနိုင်မလဲ။

- အယူဝါဒသည် အကြံဉာဏ်ပေးရန် တရားရုံးများ၏ အစဉ်အလာ တွန့်ဆုတ် ခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။
- အမှန်တကယ် ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုသည် အကြံပေးပုံရသည်။
- တရားခံသည် အတိတ်က ဒဏ်ရာအတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ရှာဖွေသောအခါတွင် အမဲစက်ပြဿနာကို ရှောင်ရှားနိုင်သည်။

Ganley [အိုင်ယာလန်၊ 2021]

- တရားခံအား ဘာသာရေးဝတ်ပြုခြင်းသို့ တက်ရောက်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည့် Covid စည်းမျဉ်းကို စိန်ခေါ်ခြင်း။
- ဒါပေမယ့် တရားရုံးက အမှုကို လက်ခံတဲ့ အချိန်မှာတော့ မေးခွန်းထုတ်တဲ့ နည်းဥပဒေက သက်တမ်းကုန်တော့မယ်။
- အမှုကို ပျက်ပြယ်စေရမည်လား။ တရားရုံးက စဉ်းစားသင့်သည်-
 - (က) တရားရေးအငြင်းပွားမှု၏ မရှိမဖြစ် လက္ခဏာရပ်ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားရန် ကိစ္စတွင် ၎င်း၏ အရေးပါမှုအပေါ်မူတည်၍ တည်ရှိနေမည်ဆိုပါက ဆန့်ကျင်ဘက်ဆက်ဆံရေး၏ ရှုထောင့်တစ်ခုခု၏ ဆက်လက်တည်ရှိမှုသည် လုံလောက်နိုင်သည်။
 - (ခ) တရားစွဲဆိုမှုပုံစံ၊ အငြင်းပွားမှု၏သဘောသဘာဝ၊ ၎င်း၏ဖြစ်ပျက်မှု၏အချက်နှင့် အကြိမ်ရေ၏ အရေးပါမှုနှင့် သီးခြားတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို တောင်းခံခြင်း၊
 - (ဂ) တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်အမျိုးအစားနှင့် ၎င်း၏ ပေးအပ်ခြင်း၏ လိုသလိုသဘောသဘာဝ (ဥပမာ၊ certiorari)၊
 - (ဃ) အမှန်တကယ်ကိစ္စရပ်များတွင် ပြဿနာ(များ)ကို ထပ်မံသုံးသပ်ရန် အခွင့်အလမ်း၊
 - (င) တရားစွဲခံရသူများ၏ စရိုက်လက္ခဏာ သို့မဟုတ် အဆင့်အတန်းနှင့် အထူးသဖြင့် အများပြည်သူ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်စေ- ယခင်၊ သို့မဟုတ် ယခင်အာဏာများကို ပုံမှန်အားဖြင့် ကျင့်သုံးပါက၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သို့မဟုတ် တာဝန်များအပေါ် မည်ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေမည်နည်း၊ ;
 - (စ) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကဥပဒေ နှစ်ခုလုံးတွင် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်၏ အလားအလာနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်နှင့် ၎င်း၏ ပေးပို့လျှောက်ထားမှု နှင့် အတိုင်းအတာ၊
 - (ဆ) တရားစီရင်ရေးမူဝါဒနှင့် ယင်းမူဝါဒ၏ အနာဂတ်ဦးတည်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု၊
 - (ဇ) တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ ယေဘုယျအရေးပါမှုနှင့် လက်ရှိအနေအထား၏လူမှုရေးဆိုင်ရာကုန်ကျစရိတ်နှင့် တိုင်းတာသည့် ၎င်း၏တန်ဖိုးအပါအဝင် တရားဝင်သေချာမှု၏တန်ဖိုးအပါအဝင်၊
 - (ဈ) အခြားနေရာများတွင် အသုံးပြုပါက ထိုအသုံးစရိတ်အပေါ် အလားအလာရှိသော ပြန်အမ်းငွေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း အဆိုပါပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်သော အရင်းအမြစ်ကုန်ကျစရိတ်၊ (ည) ဥပဒေရေးရာနှင့် အထူးသဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဘောင်တွင် ၎င်း၏အခန်းကဏ္ဍကို ပေးထားသည့် တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု၏ အလုံးစုံသင့်လျော်မှု။”

ကွန်လန်က ဘာလုပ်တာလဲ။ တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်မှာလား။

- လက်ငင်းအခြေအနေမျိုးတွင်၊ ဥပဒေနှင့်အညီ သို့မဟုတ် အခြားမည်သည့်အနာဂတ်စည်းမျဉ်းများတွင်မဆို ချမှတ်ထားသော ကန့်သတ်ချက်များသည် ကြုံတွေ့နေရသည့် အန္တရာယ်နှင့် အချိုးညီမှုရှိမရှိအပေါ် မူတည်ပါသည်။
- ယခု ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းလိုက်သော ကန့်သတ်ချက်များသည် အချိုးအစားမညီကြောင်း တွေ့ရှိခြင်းသည် နောင်တွင် မတူညီသောခြမ်းခြောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အလားတူကန့်သတ်ချက်များတရားဝင်အဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင် တန်ဖိုးအနည်းငယ်သာရှိလိမ့်မည်
- အေဂျင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ထပ်ခါတလဲလဲဖြစ်ပြီး အလားတူအမှုအများအပြားတွင် ပေါ်ပေါက်ပါက၊ တရားရုံးသည် အမှုပျက်သွားသည်ဟု တွေ့ရှိရမည်မဟုတ်ပေ။
- လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုသည် လုံလောက်သော အတိုချုံးဖြစ်ပြီး လူတစ်ဦးချင်းစီက တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိလာချိန်တွင် သက်ရောက်မှု ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ။

အမှုအခင်းဖြစ်သလား။

- အရေးပေါ်အကျဉ်းထောင်အကျပ်အတည်းများ 3 အရ COVID အရေးပေါ်ကာလတွင် အကျဉ်းထောင်များသို့ သွားရောက်မှုအားလုံးကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်။ အကျဉ်းသား A သည် ၎င်း၏ရှေ့နေ အပါအဝင် ဧည့်သည်များကို တစ်နှစ်ကြာ လက်ခံနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။
- အောက်တွင် / ပါတီတစ်ခုစီတွင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်မှုအပေါ် မည်သို့သော ငြင်းခုံမှုများ ရှိနိုင်သနည်း။ အိုင်နိုလက်ကျန်၊ အကျဉ်းသား A ၏အမှုကို တရားရုံးတစ်ရုံးက တွေ့သင့်ပါသလား။
- ရှေ့နေချုပ်အား တရားစွဲရန် စဉ်းစားစေသော တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ကို ၎င်း၏အစ်ကိုနှင့်အတူ လာရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် အကျဉ်းသား B သည် ၎င်း၏ရှေ့နေနှင့်အတူ လာရောက်လည်ပတ်မှုအပါအဝင် လာရောက်လည်ပတ်မှုအားလုံးကို တစ်နှစ်ကြာ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ ဤငြင်းဆိုမှုအတွက် အခြေခံအချက်မှာ အကျဉ်းထောင်ဥပဒေ 56 တွင် "ထောင်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးသည် ဧည့်သည်ထံမှ ဖောက်ပြန်ခြင်းခံရသော မည်သည့်အကျဉ်းသားထံမဆို လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းကို ငြင်းပယ်နိုင်သည်" ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ အကျဉ်းထောင်ဥပဒေ 56 တွင် "တရားမဝင်ပစ္စည်း" ဟူသော ဝေါဟာရကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်းမရှိပါ။ အကျဉ်းသား B ကို ဧည့်ခံခွင့် ပေးလိုက်ပါပြီ။
- အောက်တွင် / ပါတီတစ်ခုစီတွင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်မှုအပေါ် မည်သို့သော ငြင်းခုံမှုများ ရှိနိုင်သနည်း။ အိုင်နိုလက်ကျန်၊ အကျဉ်းသား A ၏အမှုကို တရားရုံးတစ်ရုံးက တွေ့သင့်ပါသလား။

တရားခံသည် တရားရုံးစာရေးများထံ “လက်ဖက်ရည်ငွေ” ပေးဆောင်ခြင်းအလေ့အကျင့်ကို စောဒကတက်ခြင်း သို့မဟုတ် နှောင့်နှေးခြင်း၊ ဖိုင်တွင် အထောက်အထားများရယူခြင်းနှင့် တရားစီရင်ရေးကြားနာခြင်းဆိုင်ရာ တိကျမှန်ကန်သော မှတ်တမ်းတစ်ခု ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကဲ့သို့သော လိုလားချက်များနှင့် လဲလှယ်ခဲ့သည်။ တရားခံသည် လာဘ်ထိုးပြီး ၎င်း၏အမှုကို နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအရ ပယ်ချခဲ့သည်။ ဒါပေမဲ့ တရားခံက လာဘ်ပေးလို့ ဒေါသထွက်တယ်။ Ganley အောက်တွင် / ပါတီတစ်ခုစီတွင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်မှုအပေါ် မည်သို့သော ငြင်းခုံမှုများ ရှိနိုင်သနည်း။ အိုင်နိုလက်ကျန်၊ တရားရုံးက တရားခံရဲ့အမှုကို ပျက်ပြယ်စေသလား။

အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကုထုံးများ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း။

- မင်းအေဂျင်စီကို အရင်သွားရမယ်။
- တရားလိုတစ်ဦးသည် အမြင့်ဆုံးတရားရုံးသို့ မတက်မီ အောက်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရမည့် လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။
- ထိရောက်မှုပန်းတိုင်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။
- ဒါပေမယ့် ချွင်းချက်တော့ရှိတယ်။
 - အေဂျင်စီ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသည် ထိရောက်သော (ဆိုလိုသည်မှာ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် လျော်ညီသော) ကုထုံးကို ပေးရပါမည်။
 - အေဂျင်စီသို့ အယူခံဝင်ခြင်းသည် အချည်းနှီးမဖြစ်ရပါ။

ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှု လိုအပ်ပါသလား။

- အရေးပေါ်အကျဉ်းထောင်အကျပ်အတည်း 3 အရ COVID အရေးပေါ်ကာလတွင် အကျဉ်းထောင်များသို့ သွားရောက်မှုအားလုံးကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်။ အကျဉ်းသား A သည် အရေးပေါ်ကာလတွင် ၎င်း၏ရှေ့နေအပါအဝင် ဧည့်သည်များကို လက်ခံနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားထားသည်။ အကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းသားများအား အကျဉ်းထောင်ပြင်ပရှိ လူတစ်ဦးချင်းစီနှင့် စကားပြောဆိုဆက်သွယ်နိုင်စေမည့် အခြားနည်းလမ်း (တယ်လီဖုန်း၊ အင်တာနက်) မရှိသည့်အပြင် မေးလ်အားလုံးကို ဖတ်ပြီး ဆင်ဆာဖြတ်ထားသည်။
- အကျဉ်းထောင်တွင် လာရောက်လည်ပတ်မှုများကို ဆိုင်းငံ့ထားလိုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စိန်ခေါ်ရန် အကျဉ်းသားများ အသုံးပြုနိုင်သည့် “အယူခံလုပ်ငန်းစဉ်” ရှိသည်။ (ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သည့် အယူခံအရာရှိသည် ယင်းအယူခံမှုအားလုံးကို ကြားနာသည်။)
- အကျဉ်းသား A သည် စည်းကမ်းချက်ကို စိန်ခေါ်ပြီး တရားမစွဲမီ တိုင်ကြားချက်တစ်ခု လက်ခံရပါမည်လား။

- ရှေ့နေချုပ်ကို တရားစွဲဖို့ စဉ်းစားစေခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့အစ်ကိုဖြစ်သူနဲ့ လာရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် ရှေ့နေချုပ် B က သူ့ရဲ့ရှေ့နေနဲ့ လာရောက်လည်ပတ်မှုအပါအဝင် လာရောက်လည်ပတ်မှုအားလုံးကို တစ်နှစ်ကြာ ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။
- ဤငြင်းဆိုမှုအတွက် အခြေခံအချက်မှာ အကျဉ်းထောင်ဥပဒေ ၅၆ တွင် "ထောင်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးသည် ဧည့်သည်ထံမှ ဖောက်ပြန်ခြင်းခံရသော မည်သည့်အကျဉ်းသားထံမဆို လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုနိုင်သည်" ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ တူညီသောအယူခံမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို အကျဉ်းသား B တွင် ရရှိနိုင်သည်။
- စည်းကမ်းချက်ကို စိန်ခေါ်ပြီး တရားမစွဲမီ တိုင်ကြားချက်တစ်ခု လက်ခံရပါမည်လား။

- တရားခံသည် တရားရုံးစာရေးများထံ “လက်ဖက်ရည်ငွေ” ပေးဆောင်သည့် အလေ့အကျင့်ကို စိန်ခေါ်လိုသည်မှာ တရားခွင်ကို အရှိန်နှေးခြင်း သို့မဟုတ် နှောင့်နှေးခြင်း၊ ဖိုင်ရှိ အထောက်အထားများ ရယူခြင်းနှင့် တရားစီရင်ရေးကြားနာခြင်းဆိုင်ရာ တိကျသော မှတ်တမ်းတစ်ခု ပြုလုပ်ခြင်းစသည့် လိုလားချက်များနှင့် လဲလှယ်လိုသည်။ တရားခံသည် လာဘ်ထိုးပြီး ၎င်း၏အမှုကို နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအရ ပယ်ချခဲ့သည်။ ဒါပေမဲ့ တရားခံက လာဘ်ပေးလို့ ဒေါသထွက်တယ်။
- နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်ရုံးသည် “သူ၏အခွင့်အာဏာကို အလွဲသုံးစားပြုသော တရားရုံးဝန်ထမ်းများ” ကို တိုင်ကြားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ရှိသည်။ ယင်းတိုင်ကြားချက်အားလုံးသည် ၎င်း၏အာဏာကို အလွဲသုံးစားပြုသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦးအား “ဆိုင်းငံ့ သို့မဟုတ် ထုတ်ပယ်ရန်” အခွင့်အာဏာရှိသည့် ရုံး၏ ဝန်ထမ်းဒါရိုက်တာထံ ရောက်သွားပါသည်။ ဝန်ထမ်းရေးရာညွှန်ကြားရေးမှူးတွင် တိုင်ကြားစာများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင်များ မရှိသည့်အပြင် ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် ရှေ့နေချုပ်တို့ကလည်း အများပြည်သူက တိုင်ကြားထားသည့် တိုင်ကြားစာအရေအတွက် သို့မဟုတ် သဘောထားနှင့်ပတ်သက်သည့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပေးစွမ်းခြင်းမရှိပေ ။
- လူအနည်းငယ်က လုပ်ငန်းစဉ်ကို အသုံးမဝင်ဘူးလို့ ရှုမြင်တဲ့အတွက် တိုင်ကြားသူ အနည်းစုက တရားခံက ယုံကြည်ပါတယ်။ တရားခံသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းစဉ်မရှိခြင်းအား စိန်ခေါ်သည့်တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုမီ တိုင်ကြားရပါမည်လား။